

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 87

Číslo 13

25. března 2007

Cena: 6 Kč

V PODĚBRADECH SLAVILI 535. VÝROČÍ POVÝŠENÍ NA MĚSTO

Oslavy Dne Poděbrad jsou spojeny s historickým datem 4. března, kdy byly v roce 1472 Poděbrady povýšeny na město. K letošním oslavám, jejichž součástí byla i ekumenická bohoslužba v římskokatolickém kostele Povýšení svatého Kříže, byl přizván i náš bratr patriarcha Tomáš Butta, který na bohoslužbě kázal. Naši církev reprezentovali i místní sestra farářka Drahoslava Benešová a další naši duchovní z okolí města - vikář Jan Kohout, farář z Nymburka, sestra farářka Michaela Gajdáčková z Kostelní Lhoty a bývalá sestra farářka Miloslava Taucová.

Oslavy jsou pořádány každoročně a připadne-li 4. březen na všední den, mají žáci a studenti volno, kterého je využito k pořádání kulturních, historických, přírodovědných a sportovních aktivit. Den města, jehož pořádáním je pověřena Komise pro městské oslavy a výkonným orgánem Kulturní a informační centrum ve spolupráci s dalšími institucemi v působnosti města Poděbrad, je celoměstská oslava spojená se zábavním společenským, sportovním a kulturním programem s odkazem k tradicím Poděbrad.

Závěr oslav tradičně patří předávání statutárních městských cen, jejichž cílem je propagovat nejvýznamnější a nejúspěšnější obyvatele města. Cen je celá řada

Čestná medaile:

1. Medaile krále Jiřího z Poděbrad za výrazné zásluhy o zvýšení prestiže Poděbrad.

2. Medaile Ludvíka Kuby za vynikající reprezentaci Poděbrad.

3. Medaile generála Josefa Mašína a Zdeny Mašínové za příkladný projev statečnosti a odvahy.

4. Medaile Jana Hellicha za úspěšné prosazení se v oboru a trvalou souměřitelnost s městem.

Křížšťálový štít:

1. Křížšťálový štít Bohumila Boučka za záslužnou práci pro Poděbrady.

2. Křížšťálový štít Kunhuty ze Šternberka za obětavou charitativní činnost.

3. Křížšťálový štít Otakara Vondrovice za výraznou uměleckou práci.

4. Křížšťálový štít Ladislava Filipa pro příkladného poděbradského pedagoga.

5. Křížšťálový štít Josefa Inwalda za inspirující podnikatelský duch.

6. Křížšťálový štít Josefa Truhláře za úspěšnou sportovní reprezentaci města.

Záslužný list:

1. Záslužný list Františka Turinského pro příkladného úředníka obce Poděbrady.

2. Záslužný list Josefa Obra (alternativa Bohumila Říhy) pro příkladného žáka poděbradské základní školy.

3. Záslužný list Františka Jahody pro příkladného studenta poděbradské střední školy.

4. Záslužný list Karla Hampla pro úspěšné mladé poděbradské naděje do 18 let.

5. Záslužný list Vojtěcha Kerharta za nejkrásnější poděbradský dům roku.

6. Záslužný list pátera Matěje Rösslera za významný příspěvek pro zdravotní Poděbrady.

Smyslem je podporovat zdravý pat-

riotismus i seznamovat občany města nejen se slavnými žijícími rodáky, ale i s místními příkladnými studenty, úředníky, nadějnými sportovci a všemi, kteří pomáhají rozvoji města i zpřijemňování života jeho obyvatel.

Letošní ceny získali například filmový režisér Miloš Forman, známá novinářka Petra Procházková, zpěvačka Marta Kubišová a další. Mezi těmi, kteří ceny předávali, byl i náš bratr patriarcha.

Město Poděbrady se stále počítá k "husitským" městům a tradice jejich nejslavnějšího rodáka - husitského krále Jiřího - je zde stále živá.

(noe)

ŽIVOTY TĚCH DRUHÝCH

V poslední době se opět rozvířila diskuse nad minulostí této země, především nad rozvráceným stavem společnosti tvář v tvář totalitnímu režimu. Mluví se především o podílu státní bezpečnosti (s tajemně děšivou zkratkou StB), o jejich agentech a konfidentech, o vševědoucích důstojnících a jejich obětech. Na povrch už nevlázejí jen nic neřkající seznamy jmen. Díky piplavé práci historiků, kteří se odvážně vrhají do neprobádaných vod různě roztroušených archívů, se najednou objevují také dokumenty, záznamy výslechů, popisy strategie StB, metody vydírání či posudky "způsobivosti" lidí zlomených ke spolupráci. Nechci zde psát apokalyptický text o tom, jak bude naše už tak trápící se církev čelit případné konfrontaci s novými fakty, která se kdykoliv mohou vynořit z nově probádaných archívů. Nechci a ani nemám právo zde vynášet morální soudy, jen bych se rád podělil o pár myšlenek, které ve mně vyvolal jeden vynikající film. Němko možná logicky namítne, proč by právě mladý studentík bez životních zkušeností, a především bez prožitku totalitní doby, měl něco psát o tak závažné problematice. Vždyť se narodil v zemi roku 1985, takže z dob totality si pamatuje tak maximálně dudlík a sunar. Tak o čem nám tu chce psát?

V té zemi roku 1985, kdy jsem se narodil, vrcholí dramatický příběh filmu *Životy těch druhých*. Tento nedávno uvedený snímek vyvolal nejen v Německu mnoho živých reakcí a diskusí nejen nad totalitní minulostí. Mnoho lidí kroutilo hlavou nad tím, jak mohl mladý režisér Florian Henckel-Donnersmarck žijící odmalička v západním Německu natočit tak přesvědčivý příběh. Možná právě proto, že největší poselství filmu je totiž nadčasové. Strhující příběh divadelníka Dreymana, herečky Sielandové, kapitána tajné policie Stasi Wiesnera a ministerského papaláše Hempfa nás s upřímnou naléhavostí nutí uvědomit si, že existují i "životy těch druhých". Těch, kteří jsou jen pro své názory a životní postoje vystaveni nespravedlivému utrpení. Na druhé straně těch, kteří jsou kvůli kariéře, materiálním požitkům i touze po moci schopni srazit "ty druhé" až na dno jejich důstojnosti, utopit je ve špinavé kaluži beznaděje. Ale také životy těch, kteří vnímají tento svět jen jako důkladný stroj a svůj život jen jako jeho součástku, jejímž jediným úkolem je kvalitně sloužit nastavenému systému. Najednou jsou tu před námi tisíce osudů "těch druhých", kdy každý je více či méně neprůhlednou směsicí utrpení, lidských selhání a křivd, ale i lásky a odpuštění. Směsici, ve které se vyzná jen Bůh. Zároveň nám však příběh ukazuje, že uprostřed těch mnoha životů existují i takové nám známé pojmy jako obrácení (když kapitán Stasi Wiesner pochopí, že "těm druhým" ubližuje), odpuštění (když divadelník Dreyman napíše do své porevoluční knihy věnování Wiesnerovi, respektive jeho tajné agentské zkratce) i láska, která to vlastně všechno způsobila. V tom je asi to největší a nadčasové poselství tohoto vynikajícího filmu, že v každé době, ať už je sebesthorší, vždy existuje naděje. Není právě toto důkaz toho, že Hospodinovo milosrdenství je věčné?

Chceme-li se v této církvi vůbec nějak vyrovnávat s minulostí, pak bychom mohli začít právě zhlédnutím filmu *Životy těch druhých*. Možná si pak lépe uvědomíme, že existují složité a neskutečně rozmanité životy "těch druhých bližních", které bychom měli pochopit, nikoliv soudit. A možná pak i takové pojmy jako dialog, pokání či odpuštění začneme vnímat nejen jako formální prostředky nutné k tomu, abychom se v církvi nepozřali, ale jako skutečné dary od milosrdného Boha, jako věčnou naději, kterou lze okusit v každé době, byť se nám třeba momentálně jeví jako úplně beznadějná.

Vojtěch V. Tomášek

NÁBOŽENSTVÍ USPOKOJÍ CELÉHO ČLOVĚKA

Náboženství je nezbytné pro život: ačkoliv máme tak veliké dary (rozum, vůli, cit), jsme nicméně malí, chudí, bezmocní vůči zlu. Tisíce jsou naše potřeby a marně hledáme pomoci u sebe.

Ukážeme na potřeby, které bez výjimky jsou společné všem lidem a mohou být ukojeny jedině náboženstvím. Jsou tři rány, jimiž lidstvo krvácí. Zahojit je dovede jenom náboženství: Náš duch potřebuje pravdu, v utrpení životním potřebujeme útěchy, když jsme klesli, potřebujeme očistu.

Pravda a poznání jsou chlebem našemu duchu. Pravdy potřebují nejen filosofové a učenci, i nejobyčejnější, nejprostší člověk je bez ní nešťastný. Jsem pouhým atomem, který v kolotání života dnes je v té a zítra v jiné formě života? Či nemám v sobě jiskru vyššího, nepomýjícího života? Jsem jen ubohým živočichem, abych nakonec v smrtelném zápase klesl v nicotu?

Věda nestačí zodpovídat tyto otázky. Osvícená škola nenahradí náboženství. Doposud marně se namáhala najít uspokojivé odpovědi. Nejušlech-

tilější duchové starého Řecka i učenci posledních dnů pokorně vyznávají: Nevíme, vědět nebudeme. Naše síla je slabá, naše světlo je slabé na vyřešení tajemství života. Vzdělání, které se oprostilo od náboženství, nedovede zabránit rafinovaným zločinům, které drze šlapou na všechny zákony. Náboženství však chrání rozum před poblouzněním, před bláhovým sebe zbožněním, nesmyslnou, hloupou domýšlivostí.

Druhou nezbytnou potřebou, která jen náboženstvím může být uspokojena, je potřeba útěchy v utrpení. Veletok bídy valí se světem, nemluví o chudobě, hladovění, které snad v budoucnu mohou být odstraněny. Na každém kroku číhá na tebe smrt (úrazy, automobilové, vlakové, letecké nehody). Ale mám na mysli těžké duševní utrpení, které neodstraní ze světa nejideálnější sociální řešení, mravní rozvrat, rozbitá manželství, otrávený rodinný život atd., o nichž ani nejbližší soused leckdy nic neví, která však každý musí probojovat. Okolí se to zdá malým a lehkým, ale pro ty, kdož to nést musí, je to však někdy až neúnosné.

U koho budou hledat útěchy? Či mu pomůžeme slovní útěchou: „Podrob se svému osudu, neobtěžuj nás svým nářkem, druzí také trpí!“ To jsou pouhá slova. Jak se praví v Žalmu: „Na soucit jsem čekal, ale marně. Na ty, kdo by potěšili - nenašel se nikdo.“

Náboženství však má útěchu: Podrob se vyšší vůli, Bůh ví o tobě a dá ti sílu, na něho se obrať, vzpomeň si na své hříchy, trpíš to, co jsi zasloužil, dá se ti příležitost, aby ses očistil. Pán Ježíš tě ujišťuje, že odměna na věčnosti bude se řídit výší tvé trpělivosti. Nic nemůže nahradit náboženství, když se octneš v zármutku, ani věda, ani divadlo, ani hudba. Největší bolestí je ta, když si uvědomíš svou slabost a křehkost v boji proti hříchu. Písmo praví, že je lhář ten, kdo tvrdí, že nemá hříchu.

Kdo by nezatožil, aby se mohl vzchopit a napravit? Má-li život mít smysl, musí zde být naděje na odpuštění. Kdo by nezatožil, aby své viny mohl zapomenout, ale výčitky svědomí nedají. Jenom Bůh může dát zapomenutí. „Doufej, synu, tvé hříchy jsou

Dokončení na str. 3

Hněv Boží, oč jde?

Je pátek 13. dne v měsíci. Pro některé lidi je takovéhle datum problémové a jakoby zakleté. Spojení pátku a data 13. je vnímáno velkým množstvím lidí jako nešťastné. Lidé tu udržují pochybnou tradici, připomínající způsoby pohanského myšlení. Přes všechny možné výhrady proti takovému chápání lze tu nalézt pro duchovní oblast přece jen cosi pozitivního. Jde tu o náznak toho, že i moderní člověk v této materialistické a konzumní společnosti bere v potaz existenci neviditelné skutečnosti života. Fakt, že lidé jsou dnes schopni takticky uvažovat, může vést k myšlence, že by pro ně nemělo být obtížné přijmout do svého myšlení víru v Ježíše Krista. Leč musíme konstatovat, že tomu tak není. Paradoxně je však dnešního člověka alespoň trochu blůzka myšlenka o Božím hněvu. Nabízí se otázka: Proč? Zřejmě proto, že obecná lidská představa o Božím hněvu má mnoho podobného s hněvem lidským. To je ovšem zásadní omyl a právě tady platí ono izajášovské: „...mé myšlení není jako myšlení vaše.“

Hněv v lidském pojetí je velmi blízký stavu člověka, o němž lze říci, že je touhou po pomstě. Uvažujeme-li coby lidé o Božím hněvu (a tomu se nevyhneme, protože tento pojem zná i Písmo), pak bychom o něm měli rozvažovat ve světle výroku proroka Ozeáš: „Nedám průchod svému hněvu, protože jsem Bůh, ne člověk, jsem svatý uprostřed tebe, nepřijdu s hněvivostí“ (Oz 11,9). To první, co tu upoutá naši pozornost, je upozornění, že „Bůh není člověk“ (Nu 23,19). Životní zkušenost říká, že s lidským hněvem coby médiem pomsty jde ruku v ruce zavření toho, na něhož se člověk hněvá. Je tedy hněv bořítelem základního materiálu člověčenství, totiž vztahu člověka ke člověku. Díky jim jsme lidmi a ne zvířaty. Boží řeč je v této záležitosti zcela jiná: „Panovník navěky nezavrhně. Z rozmaru totiž lidské syny nepokoří ani nezarmoutí“ (Pláč 3,31-32). U Izajáše 54,7 pak čteme: „Na maličké čas jsem tě opustil, avšak shromáždím tě v převelikém slítování.“ Konečně u proroka Ezechiele čteme: „Což si líbují v smrti svěvolníka? Zdalipak nechci, aby se odvrátil od svých cest a byl živ? Já si nelíbují ve smrti toho, kdo umírá.“ A pak ještě dodává to klíčové a rozhodující pro vztah Bůh - člověk: „Obrátte se tedy a budete žít“ (Ezechiel 18,23-32).

Tak se vracíme nazpět k verši z Janova evangelia 3,36: „Kdo uvěří v Syna, má život věčný. Kdo Syna odmítá, neužije život, ale hněv Boží na něm zůstává.“ Ne tedy Bůh ale sám člověk na sebe uvaluje to, o čem se tu hovoří jako o hněvu a co u Izajáše je, zdá se, řečeno výstižněji: „Na maličké okamžik jsem tě opustil.“ To jsme pro svůj hřích měli zakoušet všichni a věčně, leč zastoupil nás Syn Boží, což je vyjádřeno v jeho zvolání na kříži: „Bože můj, proč jsi mě opustil?“ Svým odklonem od Boha jsme to my sami, kdo na sebe uvaluje to, o čem pak mluvíme jako o Božím hněvu. Souvisí to s naší svobodnou vůlí. Jsme to přece my sami, kdo se rozhoduje a volí: život nebo smrt (hněv).

(jh)

Z kazatelského plánu

5. NEDĚLE POSTNÍ

Pomazání v Betanii

Pán Ježíš hodnotí skutečnosti jinak, než jak to činí lidé tohoto světa, kteří vnímají jen to, co je vidět tělesnými očima, a jsou schopni měřit všechno pouze podle toho, jak veliký hmotný prospěch z toho lze získat. Náš Pán vidí nejen vnější podobu určitého činu, ale za každým pozoruje a rozlišuje vnitřní pohnutky, motivy, které k nim vedly, a i důsledky, které z nich vyplynou.

V jeho přítomnosti se kterákoliv drobná událost může stát výmluvným znamením, dosvědčujícím jeho mesiášství. Pomazání drahocenným vonným olejem, jehož se mu dostalo, Ježíš neodsuzuje jako marnotratný přepych, ale oceňuje to jako mimořádný skutek, případný pro tak mimořádnou chvíli.

Vyčteme zde svědectví víry prvních křesťanů, že Ježíš je pravý Kristus a vskutku pomazaný Král i Velekněz. Zároveň je to také předzvěst jeho smrti a pohřbu, pohřební pocta napřed prokázaná, protože po jeho smrti nezbude na ni čas.

V tom se shoduje zvěst tří evangelíí: Mt 26,12-13; Mk 14,8-9 i J 12,7. Rozdíly v podrobnostech nejsou prvořadé.

Vstup: Iz 43,10-11

Tužby:

2. Aby náš zrak víry otevřel a dal nám poznávat i skutečnosti, které není možné tělesnými očima spatřit...

3. Abychom v Krista ukřížovaného a vzkříšeného hluboce uvěřili a statečně a věrohodně o něm svědčili...

Epištola: Fp 3,3-14

Evangelium: J 12,1-8

K obětování: Žd 5,4-5

K požehnání: Ž 45,3-8

Modlitba:

Bože, prosíme za dar hlubšího vidění a chápání. Ať se nedáme ovlivňovat povrchními úsudky lidí patřících jen tomuto světu. Dej nám poznávat vírou Ježíšovu královskou i velekněžskou důstojnost za jeho chudým životem, pokornou službou, potupnou smrtí na kříži a za těžko pochopitelným divem jeho vzkříšení. Kež nám to všechno důrazně připomíná, co Pán učinil z lásky pro naši spásu. A kež jsme schopni přinášet působivé svědectví o Pánu všem bližním!

Vhodné písně: 61, 75, 237, 334, 338

ŽIVOT V SOUVISLOSTECH

Život každého člověka v sobě obsahuje dobré i zlé, příjemné i odporné. Na leccos z toho máme svůj přímý vliv, proto někdy sklízíme, co jsme sami zasel. Platí však i to, že na mnohé z toho, čím je nám v životě dáno procházet, nemáme přímý vliv a nám nezbyvá, než se s tím vyrovnat. Takový už je běh lidského života a právě v těchto jeho rozmanitostech člověk osvědčuje svoji životní orientaci, svoji víru či malověrnost.

Ve starozákonní knize 1. Královské se vypráví příběh o králi Achabovi, jak v době velikého a dlouhotrvajícího sucha spolu se správcem královského paláce Obadjásem se vydal hledat nová pastviště, aby kvůli zízni nepřišel o koně a dobytek. Achab jednal tak, jak by to činil každý rozumný člověk a byl by to vlastně zcela všední příběh. Přesto musíme přijmout jako skutečnost, že tu šlo o něco jedinečného. Je tomu tak proto, že Achab byl králem Izraele, lidu, který náležel Hospodinu. Byl to Hospodin, kdo měl k tomuto společenství vztah Otce a Pastýře. Achab byl sice králem před lidmi, avšak před Hospodinem byl služebníkem. Byl mu poddán a měl ve všem jednat podle vůle Hospodiny, kterou mu Bůh dával poznat skrze slova svých proroků.

Podle biblického podání si Achab v této službě počínal svévolně. Ignoroval Boží vůli a to nezůstalo bez

Nad Písmem

POMAZÁNÍ V BETANII

Stává se nám, že když se o něco moc snažíme, dobereme se opaku svého snažení. Paradox. Skončíme opakem toho, co jsme chtěli. Tak se z největších zastánců Slova Božího stávají největší sudiči, ti kdo bojují o pokoru a skromnost, se stávají nejobávanějšími figurkami kostelů. Jeden se bojí se před nimi z plna hrdla zasmát. Stáváme se hrdými čtenáři a znalci Písma (v lepším případě), aniž bychom se stávali těmi, kdo Slovo Boží naplňují. Totiž těmi, kdo nalomenou títnu nedolomí a pobitého pohozeného zvednou nebo mu aspoň zavolají pomoc. Čím více se někdy kolem církve motáme, tím více se skutečnému duchu církve Kristovy vzdalujeme. Paradox. Chybička se vloudila. Démon sebedůležitosti se u nás zastavil na kus řeči.

I scéna, kterou dnes čteme, je scénou paradoxu. To nejspřávnější, nejmoudřejší jednání je považováno za nejnesprávnější, nejhlupejší. „Jaká škoda toho nardu, co peněz z toho mohlo být!“ To tedy mohlo, opravdu hodně. Snad deset měsíčních mezd. Proto je dobré, že se stále ještě dávají květiny. Dokud dávají muži ženám květiny, dokud je děti nosí, byť pod nátlakem rodičů, svým učitelkám, učitelům, dokud je donášejí úředníci občanům, kteří se dožili sta let, je tu jistá naděje na přežití lidstva. Protože je to tak nepraktické, tak neužitečné, tak nejedlé, tak krásné a důstojné. Darovat květinu. Je to gesto.

Taky ta Marie jednala zdánlivě tak zbrkle, tak překotně, nedisciplinovaně, neužitečně, potrhle. Byla tak naplněna přítomností Páně, že mu vylila všechno nard na nohy a ještě je poma-

důsledků. Jeho svévole a ignorance ho učinily slepým a hluchým pro Boží slovo, přicházející k němu ve službě proroků pro jeho obrácení a ochranu. On neslyšel Boží vzkázání, ani neviděl Boží jednání k jeho ochraně. Autoritou mu byla pohanská princezna Jezabel, kterou pojal za manželku. Ona ho přivedla k uctívání pohanského boha Baala. Achabův příběh, jak jej zachycuje Bible, ukazuje Hospodinu trpělivost, pramenící z lásky k člověku Achabovi, jež cílem je tohoto hříšníka zachránit. Žel, Achab ve své zaslepenosti a zatvrzelosti nebyl schopen číst ve znameních času, majících tehdy podobu dlouhotrvajícího sucha v Izraeli. Proto ani nemohl pochopit a přijmout, že je to Boží odpověď na jeho osobní zpronevěru a neposlušnost.

Má tento starý příběh co říci nám dnes? Vše, co se v našem životě děje, čím procházíme, neexistuje a neděje se jen samo o sobě, izolovaně, prosto dalších souvislostí. Vždycky se důsledky našeho myšlení, mluvení a především konání v nějaké podobě dotýkají řady pro nás třeba i bezjmenných lidí. O žádném svém konání nemůžeme s jistotou prohlásit, že se týká jenom nás samotných. Žijeme a konáme uprostřed stvoření, a proto se každé naše slovo a čin stávají součástí životních souvislostí a ovlivňují je. Nám, z našeho místa a s našim lid-

stvím spojené s omezeností rozhledu, tohle všechno spíše nedochází, a proto uniká. Přesto platí, že i počínání toho nejprostšího člověka se stává součástí Božích dějin spásy. Proto se znovu a znovu vrací jako aktuální Boží otázka ke Kainovi: „Kde je tvůj bratr Ábel?“ Proto nebylo jen věcí Josefa, jak se zachová k Marii, o níž se dozvěděl, že je bez jeho účasti těhotná.

Obdobně je tomu s námi vždy, když se shromáždíme a vyznáváme svoji víru v Boha zjeveného v Ježíši Kristu. Pak tato naše slova nejsou jen nezávaznou řečí. My se jimi včleňujeme do společenství Božího lidu a stáváme se součástí těla Kristova zde na zemi, teď v tomto čase. Platí o nás, že jsme sůl země, ať už v pozitivním či negativním smyslu i s důsledky z toho plynoucími. Jsme pro tuto skutečnost vnímaví? Jestliže ano, pak si uvědomujeme svoji slabost a nedostatečnost. Kež se nás proto zmocňuje bázeň Hospodina a jsme ochotni vyznat svůj hřích, prosit o odpuštění a obnovu "shůry" mocí a milostí Ducha svatého. Činíme-li to, Bůh nám nepochybně odpoví. Jak, to určí on sám. Může to být i skrze trápení a bolest. I to náleží k tomu, o čem mluvíme jako o paradoxu víry. Konec konců, co člověka v životě vyburcuje více z lenosti těla i ducha nežli problémy a překážky, s nimiž se má vypořádat.

Jan Hálek

J 12,1-8

nechce jinak. Začíná to bláznivými kousky pro druhé. Že sebereme úspory a pošleme je na UNICEF místo rčení: „Bůhví, kam ty peníze dojdou.“ Že se začneme brát za ty, kterým se celé město směje, protože se z jejich hlediska tak trošku pomátli, že řekneme pravdu tomu, kdo chce vyjít výš a ještě výš a nejvýš po hřbetech nevinných, to všechno je nard vylévaný z našeho srdce, to všechno je reakce na Ježíšovu neuvěřitelnou velkodušnost vůči nám. Vůně svatosti Jeho života, kterou nás dnes a denně oblažuje a my se ani neohlédneme... Pardon, kdo se ohlédne, toho se to netýká, a ten se taky neurazí, jen se zlehka pousměje.

Pane, zase stojíme v postu jako kůly v plotě a nevíme co s tím. Tak moc bychom chtěli být dobří a řádní a stateční a tvoji... však víš, znáš to. Znáš nás. Ale neumíme se pustit. Pustit všeho, co nás naučili, pustit všeho, na co jsme sami přišli. Pustit se vlastní zkušenosti. Jako Marie pro tebe udělat to dětinské, dětské, odevzdáníplné gesto, které signalizuje vstupení do tvého prostoru. Tak bychom chtěli být s tebou a tak se toho bojíme. Vezmi nás za ruku a proved' nás temnou nocí přes prázdný hrob, abychom se přestali bát a posadili se u tvých bosých vonících nohou.

OTEVŘENÝ DOPIS STUDENTA HTF UK

Ve chvíli, kdy vešly ve známost ne-dobré skutečnosti, týkající se pražského biskupa bratra Karla Bicana, mne nenapadla možnost, že by i nadále mohl zastávat jemu svěřený úřad. Dnes, několik málo dnů poté, co byl ve své funkci potvrzen diecézním shromážděním, můžeme říci, že situace se vyvinula do nežádoucí podoby. Proto i já k názorům, které již zazněly, připojuji svůj pohled, který snad bude ku prospěchu věci. Předem chci říci, že i přes kritiku, která bude následovat, necítím k bratru Bicanovi žádnou zášť a vnímám ho jako člověka, kterému je třeba pomoci vrátit se na cestu, z níž sešel. Přesto není správný čas na hledání omluvných slov a polehčujících okolností, které by bránily ukázat bratrovu vinu v plném světle. Jeho provinění proti křesťanským mravům rozhodně nelze nazvat jako okrajová – naopak, jsou zásadní, vícečetná a navíc pokračující. Nelze je nikterak zúžit pouze na opakované lhaní. Přitěžuje mu také to, že to byl on, od kterého vycházela veškerá aktivita. On usiloval o cizoložství, on vybízel druhého k ho-mosexuálnímu smilstvu. Nelze máv-nout rukou ani nad skutečně hloupým, vulgárním mluveným projevem, který u duchovního zkrátka ne-ní možný – ani na veřejnosti ani v soukromí – nikde! I kdybychom

projevili velkou míru tolerance, nemohli bychom hovořit bez opovržení o způsobu, jakým bratr Bican lhal. Nepoužil prostě: „Neudělal jsem to.“ Místo toho řekl: „Podívejte se mi do očí a řekněte, cožpak bych vám dokázal takto lhát?“ (Zde se nejedná o přesnou doslovnou citaci.) To už není "obyčejná" lež, to je lež důmyslná a nestoudná. Člověk se za svůj život dopustil mnoha provinění, na která potom není pyšný. Projevili-li ale poté svou lítost, jak rádí mu druhí odpouštějí. Bratr Bican se však ke svým činům nedokázal postavit jako muž. V jeho podání se všechno to, co činil, jeví pouze jako nedokonalost v jinak příkladném životě, která se navíc týká pouze jeho soukromého života a do které tím pádem nikomu nic není. Bez studu a slušnosti staví se bratr i proti nejvyšším představeným naší církve, kteří jej spolu s mnohými dalšími (duchovními i laiky) oprávněně vyzývají k odstoupení. K tomu jej však zatím nepřinutila ani ta skutečnost, že je veden na seznamech spolupracovníků bývalé Státní bezpečnosti. Je tedy bratr Bican opravdu tím mravním vzorem, kterým má biskup bezesporu být a ke kterému mají vzhlížet věřící celé diecéze? Je tím pravým, k němuž mají přicházet faráři pro radu?

Je to jen něco přes půl roku, co jsem

navštívil bohoslužbu, kterou bratr Bican sloužil na pouti v Sázavě. Tehdy ve svém kázání hovořil velmi kriticky o špatných křesťanech. Kázání mne tehdy oslovilo a nutilo k přemýšlení. Dnes ale vidím, kolik ztratilo na své opravdovosti a že ostrá kritika do cizích řad měla být namířena spíše opačným směrem. Vzpomínám také na velmi hrubá slova, která bratr volil k osobě bývalého patriarchy. Prezentoval je tehdy ve všech možných médiích a ignoroval skutečnost, že stále hovoří o svém spolubratru ze své církevní rodiny. Jiní tehdy dokázali vyjádřit tytéž skutečnosti kultivovaným způsobem. On tehdy bratru Schwarzovi vytýkal především, že je lhář! Zkrátka, bratře Bicane, měříš každému jiným metrem.

Není dobré, že bratrovo setrvávání v biskupském úřadu podporuje tolik věřících pražské diecéze (do které patřím i já). Je to krátkozraké. Vždyť tolerování tak zjevných porušení křesťanských hodnot vypovídá o tom, jakou vážnost jim přikládáme! Kdo bude chtít přijít do církve, která nabízí stejné "mravy", s jakými se běžně setkáváme ve společnosti?!

Bratře Bicane, najdi v sobě odvahu a odstup. Když projevíš skutečnou lítost, církev ti bude oporou.

Jan Novotný,
student 4. ročníku HTF UK

Neznámý portrét Jana Amose Komenského od Rembrandta

Před 415 lety se narodil J. A. Komenský

Komenského jako "učitele národů" zná snad každý Čech a celý kulturní svět. Některé spisy tohoto velkého muže byly a jsou vydávány po celém světě. Jeho učebnice latiny Svět v obrazech a Brána jazyků otevřená byly ve své době pedagogickým hitem. Pro nás však představuje prototyp vlastence, který vroucně miloval svůj národ, hluboce prožíval jeho utrpení a pocily bezradně věřil, že nakonec zvítězí. Často jsou citována jeho prorocká slova: „Věřím i já Bohu, že po přejití vichřic hněvu vlada věcí tvých k tobě se opět navrátí, ó lidé český.“

Jako poslední biskup Jednoty bratrské pečoval o ni do posledního dechu. Sám člověk hluboce zbožný, ale zároveň tolerantní, usiloval o sblížení církví a porozumění mezi nimi.

Jako myslitel přesáhl svou dobu a má co říci i dnešnímu člověku. Jeho dílo a myšlení jsou symbolem touhy po lepším světě a člověku, po všeobecné harmonii a životě v míru. Jeho slova „Pušek se má užítí proti šelmám, kdežto z děl by se měly slévat zvony nebo hudební nástroje,“ zní i dnes aktuálně. Jeho humanismus, tolerance, úcta k vědění, láska k pravdě a víra v pokrok a spravedlnost představují hodnoty dodnes živé.

(noe)

NÁBOŽENSTVÍ USPOKOJÍ...

Dokončení ze str. 1
ti odpuštěny,“ tak zvěstuje Pán Ježíš jeho jménem.

Člověk je bytost sociální, nikdo nežije sám sobě. Aby společnost mohla žít v klidu, je třeba dvou věcí: zákonů a ctností. Jenom náboženství dá zákonům sílu, jenom ono jediné dovede ctnost v srdci probudit. Nejkrásnější zákonodárná moc nic neplatí, nepřispěje-li zákonům na pomoc ochotná vůle zákony zachovávat, člověk bez svědomí nezalekne se trestu, kterým zákonodárce zajišťuje si jejich plnění. Nastačí stavět káznice a polepšovny, ani postavit ke každému policejního strážníka. Snad menší přestupníci se zaleknou, nikdy však skuteční zločinci.

Natrvalo nelze vládnout násilím. Již Platon říkával: „Neznalost Boha je největší zhoubou pro státy.“ Kdo napadá náboženství, otrásá základy lidské společnosti.

Stát potřebuje občany, kteří jsou hotovi nejen spokojit se s nekonáním zla, ale jsou ochotni pro dobro celku se obětovat. Zákony budují dům, náboženství činí dům obyvatelným tím, že ho opatří nábytkem, obrazy, přebýváním učiní krásným.

Co pohne člověka bez náboženství, aby se obětoval? K drobnějším obětem - k brigádě - se najdou lidé i mezi osobami nenáboženskými, ale k těžším obětem dobrovolnost nestačí. Láska rodičů je schopna těžkých zkoušek. Ale láska k cizím lidem už není usnadněna přirozeným rodičovským citem, s nímž se setkáváme i u zvířat. Láska, aby člověk pro člověka dal život, taková nemůže být odvozoována, leč z pohnutek náboženských.

Začnete-li křičet, že není Boha, že není života věčného, pak mamě budete na lidi volat: „Musíte žít v pokoji a pořádku, sice budete potrestáni!“ Odstraňte náboženství ze světa a svět se rozpadne ve zlém. Lidé, kteří zapomněli na Boha, budou neschopni ob-

S VÝSLEDKEM SE NESMÍŘILI

Přestože pražský biskup Karel Bican na ústřední radě vyjádřil názor, že rozhodnutí pražského diecézního shromáždění je nezvratné a že za další medializaci jeho případu nese odpovědnost biskupský sbor a ústřední rada, sám hned za několik dní poskytl obsáhlý rozhovor deníku Mladá Fronta Dnes. Rozhovor pod názvem "Do muže jsem se zamiloval poprvé" vyšel tiskem 14. března a vyvolal další vlnu nesouhlasných reakcí, z nichž vyjímáme:

...Stůj pevně jak ty skály, Bůh dá, budeš spokojen.

To je závěr vepsání do mého památníku, který tam téměř před padesáti lety vložila moje, dnes již zvěčnělá, maminka.

V dětství mě vadilo posmívání spolužáků stran mé docházky do duchovní péče. Náboženství se tenkrát už "nenosilo", ale nějak jsem to ustál a do toho živého společenství docházel rád. Když jsem nabral rozumu, přisvojil jsem si verš z 1. listu Petrova 4,14: „Jestliže jste hanobeni pro jméno Kristovo, blaze vám...“

V sobotu 3. března se při diecézním shromáždění vyslovilo 129 delegátů (z 253 přítomných) pro setrvávání bis-

tavé lásky. A od sobectví ke zločinu už je jen malý křůček.

V náboženství je tedy skryta ta síla k životu. Síla, které posvěcuje a usměňuje všechny lidské schopnosti. Učinné i my z náboženství základ svého života! Na náboženství budujeme duchovní budovu, v níž bude milo a radostno přebývat!

Olga Medková

kupa Karla Bicana na postu pastýře největší naší diecéze. Tato zpráva byla okomentována rozličnými médii. Dočetl jsem se také, že „...sexuální skandál církvi příliš nevdá.“ Stalo se to, v co valná většina křesťanské populace v naší zemi si nebyla schopna připustit. Bratr biskup Karel Bican jako pastýř, učitel, křesťan selhal. Veřejně toto selhání popřel, později donucen fakty klíčkoval a nakonec své jasně prokázané selhání bagatelizoval. Nejedná se o kajícího, ale o hazardního hráče, který kupodivu úspěšně získal na svoji stranu polovinu diecéze.

Nikdo nepochybuje o tom, že ve své funkci mnoho dobrého vykonal, ale otrlostí, s jakou se postavil ke svému pochybení v aktu "pokání", ublížil věrohodnosti církve a to dobré bude zapomenuto. Jednou provždy bude jeho jméno spojeno s jakousi ztrátou soudnosti vůdčí osobnosti, která tvrdošjně zůstává na svém postu škodíce křesťanství, ale zejména, a to na prvním místě, sobě. Nebude v tom pravděpodobně sám, což je jistě smutné. 129 zastupců náboženských obcí jeho diecéze mu neumožnilo dokončit pokání, což je vážné.

Mohu dosvědčit, že jméno biskupovo bylo v posledním půlroce často vyslovováno na modlitbách za sílu. Mnohá jednání k jeho selhání se nesla ve vědomí vlastních hříchů, a proto pokorně, bez emocí, doufaje, že nárok evangelia bude bratrem biskupem přijat se všemi důsledky. Nestalo se.

Církev československá husitská ale i ostatní křesťanské církve budou hanobeny pro jméno tohoto biskupa. Sekularizovaná společnost má právo klást otázku, proč platí ze svých daní úřad, jehož představitel církvi spíše škodí, než prospívá. Svědomí bratra biskupa i těch, kteří ho v úřadě potvrdili, je v zásadním rozporu s nároky Písma.

Abych před Bohem, svými farníky, ale i před světem mohl stát nepohnutě, musím vyznat, i přes volbu pražské diecéze, že bratr Bican by neměl vykonávat službu faráře, natož pak biskupa.

Ivo Šimůnek,
farář v České Lípě

Vážený bratře biskupe, je mi velice líto, ale po dlouhodobém rozmyšlení rezignuji na funkci vikáře ústeckého vikariátu. Jsem velice znepokojena Vaším postojem. Na

diecézním radě, která se konala po diecézním shromáždění, byli všichni i Vy vyzváni k tomu, aby nikdo nekomunikoval s médii. Vy jste toto rozhodnutí nedodržel. V rozhovoru pro MF Dnes s paní Jílkovou prohlášíte, že Desatero vlastně nikdo nedodrhuje a považujete jej za příliš přísné. Tímto výrokem pro mne naprosto zpochybujete celý význam víry. Jsem si vědoma toho, že tyto hodnoty jsou každodenně porušované a dokud nebude pochopen jejich opravdový duchovní smysl, člověk se bude proti nim neustále vzpouzet a považovat je za nepraktické. Porušování Desatera je však zdrojem největšího utrpení ve světě a naší povinností duchovních je především snaha o co největší přiblížení se těmto mravním normám a naším posláním je lidi vést k tomu, aby se také co nejvíce snažili tyto normy dodržovat. A nelze své vlastní pochybení pragmaticky ospravedlnit všeobecným porušováním rádu. Považuji za svou povinnost rezignovat, protože mé subjektivní pochopení Vaší víry a biskupské služby se zcela liší od mého přesvědčení.

S přáním všeho dobrého

Barbara Bláhová
farářka v Mostě

